ΠΙΤΕΡ ΚΑΡΕΪ

Ο συγγραφέας των δύο βραβείων Booker

ΧΩΡΙΣ ΜΝΗΜΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΨΥΧΟΓΙΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: AMNESIA
Από τις Εκδόσεις Faber & Faber, Λονδίνο 2014
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Χωρίς μνήμη**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Peter Carey
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Αργυρώ Μαντόγλου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Μπανούση
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνα Λαδοπούλου, Ραλλού Ρουχωτά

© Peter Carey, 2014
© Φωτογραφιών εξωφύλλου:
Colleen Farrell, Alison Burford/Arcangel images
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Πρώτη έκδοση: Ιανουάριος 2016

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-1440-9
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-1441-6

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psichogios.gr • **www.psichogios.gr**

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psichogios.gr • **www.psichogios.gr**

ΠΙΤΕΡ ΚΑΡΕΪ

ΧΩΡΙΣ ΜΝΗΜΗ

Μετάφραση:
Αργυρώ Μαντόγλου

ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Για τη Φράνσις Κόντι

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

1

Ηταν μια ανοιξιάτικη βραδιά στην Ουάσινγκτον· ένα παγερό φθινοπωρινό πρωινό στη Μελβούρνη· η ώρα Γκρίνουιτς ήταν 22.00 ακριβώς, όταν ένας ιός εισέβαλε στα ηλεκτρονικά συστήματα ελέγχου των απειράριθμων φυλακών της Αυστραλίας και άνοιξε τις κλειδαριές και σε πολλούς άλλους χώρους κράτησης, κάποιοι εκ των οποίων ήταν αδύνατον να τους γνωρίζει ο χάκερ. Καθώς τα συστήματα ασφαλείας των φυλακών της Αυστραλίας είχαν σχεδιαστεί και αγοραστεί το 2010 από αμερικανικές εταιρείες κυρίως, ο ιός χτύπησε αστραπιαία άλλα 117 ομοσπονδιακά σωφρονιστικά ιδρύματα στις Ηνωμένες Πολιτείες, 1.700 φυλακές και πάνω από 3.000 επαρχιακά κέντρα κράτησης. Από όπου περνούσε, ταξίδευε υπόγεια, μυστικά, σαν πυρκαγιά σε δάσος που καίει τις ρίζες των δέντρων. Φθάνοντας στον προορισμό του, δήλωνε την παρουσία του: Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΜΑΣ. Ο ANGEL ΣΑΣ ΧΑΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΑΣ.

Αυτό το μήνυμα και άλλα πιο εξεζητημένα διαβιβάστηκαν στα αγγλικά στους δεσμοφύλακες στο Τέξας, στους εντεταλμένους στο Αφγανιστάν, στο Κουρδιστάν, στους χώρους κράτησης μεταναστών στη Γούμερα της Αυστραλίας, στα μαύρα αρχεία στο Κίμπερλι, στα μυστικά κέντρα κράτησης στα αμερικανικά «σωφρονιστήρια» κοντά στο Άλις Σπρινγκς. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι φυλακισμένοι δραπέτευσαν. Σε άλλες τους πυροβόλησαν και τους σκότωσαν. Σαστισμένοι Αφγανοί και Φιλιππινέ-

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

ζοι· ένας νεαρός Ινδονήσιος τραυματίστηκε από πυροβολισμό, ένας Βρετανός μουσουλμάνος πέθανε από αφυδάτωση, όλα αυτά τα μέχρι πρότινος άγνωστα άτομα εμφανίζονταν στη δημόσια τηλεόραση να περιπλανιούνται σε έρημους χωματόδρομους.

Τα συστήματα ασφαλείας στο Βίλαγουντ –το σωφρονιστικό ίδρυμα του Σίντνεϊ– έλαβαν το ακόλουθο γραπτό μήνυμα: Ο ANGEL, Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΥΡΙΟΥ, ΑΠΟΨΕ ΑΝΟΙΞΕ ΤΙΣ ΠΥΛΕΣ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΑΝΟΙΧΤΕΣ. «Τι μας λέει αυτή η γλώσσα για τον αυτουργό;» ρώτησαν οι πρώην συνάδελφοί μου.

Δε μου καιγόταν καρφί. Εγώ ήμουν ευγνώμων που υπήρχε μια τόσο σημαντική είδηση, ικανή να παραμερίσει εμένα από τα πρωτοσέλιδα, όπου είχα εμφανιστεί με το ΦΩΤΙΑ ΣΤΑ ΜΠΑΤΖΑΚΙΑ ΤΟΥ. Περνούσα τις μέρες μου στο Ανώτατο Δικαστήριο της Νέας Νότιας Ουαλίας, πληρώνοντας τον δικηγόρο Νάιτζελ Γουίλις πεντακόσια δολάρια την ώρα, προκειμένου να υποβάλλω αγωγή αποζημίωσης για συκοφαντία. Οι «δεδουλευμένες ώρες εργασίας» του Νάιτζελ συνέχισαν να συσσωρεύονται και είχαν πλέον ξεπεράσει το όριο, όταν έγινε πια σαφές πως ήταν ένας ηλίθιος και πως δεν είχα καμία πιθανότητα, κι όμως, φίλε, μη χάνεις την ψυχραιμία σου: εκείνος στοιχημάτιζε πως υπήρχαν δυο στις τρεις πιθανότητες για μια επιτυχή προσφυγή. Το γεγονός πως ο δικηγόρος μου είχε και ένα άλογο κούρσας δεν ήταν το ζήτημα.

Εν τω μεταξύ εγώ δεν είχα και πολλά να κάνω, πέρα από το να διαβάζω εφημερίδες. Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΙΣΧΥΡΙΖΕΤΑΙ ΤΩΡΑ ΠΩΣ Ο ANGEL ΕΙΝΑΙ ΑΥΣΤΡΑΛΕΖΙΚΟΣ ΙΟΣ.

«Θα ήθελε ο κατηγορούμενος να πει στο δικαστήριο τον λόγο που διαβάζει εφημερίδα;»

«Είμαι δημοσιογράφος, παλικάρι μου. Αυτή είναι η δουλειά μου».

Τότε στράφηκε η προσοχή του στην κατάσταση του τουίντ σακακιού μου. Χα, χα, παλικάρι μου. Αφού οι δικαστές έκαναν την πλάκα τους, η συνεδρίαση διακόπηκε για το μεσημεριανό γεύ-

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

μα κι εγώ, χωρίς συνοδεία εκείνη τη συγκεκριμένη μέρα, πήρα το ταλαιπωρημένο σαρκίο μου και το έσυρα απέναντι στους βοτανικούς κήπους, όπου και διάβασα την *Daily Telegraph*. Εκεί, δίπλα στους κήπους με τις τριανταφυλλιές, ανάμεσα στην κοπριά από σβουνιές αλόγων, πληροφορήθηκα πως ο τρομοκράτης, ο οποίος εικαζόταν πως ήταν «προφανώς» άντρας, χριστιανός φονταμενταλιστής, τώρα είχε μεταλλαχθεί στην κόρη μιας ηθοποιού από τη Μελβούρνη. Η προδότρια έδειχνε κατάχλομη και πολύ νεότερη από τριάντα ετών. Ο Ντικ Κόνολι έλαβε τα εύσημα για τη φωτογραφία, αλλά ο συντάκτης την είχε περάσει από photoshop, καθώς στην πραγματικότητα ήταν ένα γεροδεμένο πλάσμα με πόδια δυνατά και σφιχτά – καμία σχέση με το απροστάτευτο κοριτσάκι στην *Telegraph*. Ήταν από το Κόμπουργκ, βόρεια της Μελβούρνης, ένα άχρωμο, ξεχασμένο, βιομηχανικό προάστιο, το οποίο συμπτωματικά υπήρξε κάποτε η τοποθεσία των Φυλακών του Πέντριτζ. Πήγε για να ακούσει την απαγγελία του κατηγορητηρίου της σκυφτή, με μια μαύρη κουκούλα, προφανώς για να κρύψει το γεγονός πως η πρώτη μας εγχώρια τρομοκράτισσα είχε όμορφο πρόσωπο.

Το Angel ήταν το ψευδώνυμό της. Γκάμπι το όνομά της στον επονομαζόμενο «κόσμο της σάρκας». Το κατηγορητήριο της απαγγέλθηκε ως Γκαμπριέλ Μπαγιέ και χρόνια πριν είχα γνωρίσει τους γονείς της – η μητέρα της ήταν η ηθοποιός Σελίν Μπαγιέ, ο πατέρας της ο Σάντο Κουίν, μέλος του Κοινοβουλίου, με το Κόμμα των Εργατικών.

Επέστρεψα στο δικό μου δικαστήριο στεναχωρημένος, όχι από την έκβαση της υπόθεσής μου, η οποία ήταν προαποφασισμένη, αλλά από τη διαπίστωση πως η καριέρα μου στη δημοσιογραφία καταστρεφόταν την εποχή που θα μπορούσε να είχε εμφανιστεί η ευκαιρία που περίμενα.

Είχα δημοσιεύσει αρκετά βιβλία, πενήντα άρθρα και χιλιάδες στήλες που είχαν ως θέμα, κυρίως, το τραυματικό πλήγμα που είχε υποστεί η χώρα μου από τους Αμερικανούς συμμάχους

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

το 1975. Κι ενώ οι συνάδελφοί μου είχαν καταλήξει στο συμπέρασμα πως ο χάκερ ενδιαφερόταν απλώς και μόνο να ελευθερώσει τους βαρκάρηδες από την αυστραλιανή επιτήρηση, εγώ είχα υιοθετήσει την άποψη των Αμερικανών μας συμμάχων, πως αυτή ήταν μια επίθεση κατά των Ηνωμένων Πολιτειών. Για εμένα ήταν σαφές, από την πρώτη στιγμή, πως τα γεγονότα του 1975 ήταν η πρώτη πράξη αυτής της τραγωδίας και πως ο Ιός της Angel δεν ήταν παρά αντίποινα. Αν είχαν δίκιο στην Ουάσινγκτον, τότε αυτή ήταν η ιστορία που περίμενα και προετοιμαζόμουν σε όλη μου τη ζωή. Αν «τα γεγονότα του 1975» μοιάζουν θολά και αινιγματικά σε εσάς, τότε έχω απόλυτο δίκιο. Ένας λαός χωρίς μνήμη. Είναι όλα μέρος της «Μεγάλης Αμνησίας». Μια αμετάβλητη αλήθεια μέσα στον χρόνο, όπως και τόσα άλλα.

Στο δικαστήριο, παρακολουθούσα τον εκδότη μου την ώρα που ο δικαστής τον σφυροκοπούσε και είδα την έκφραση στο πρόσωπό του όταν τελικά κατάλαβε πως δε θα μπορούσε να πουλήσει το βιβλίο μου.

«Πολτοποίηση;» ρώτησε.

«Μαζί κι αυτό το αντίγραφο που κρατάτε στα χέρια σας».

Μου ανακοινώθηκε η χρηματική αποζημίωση, 120.000 δολάρια. Ήμουν ασφαλισμένος ή όχι; Δεν είχα ιδέα.

Το πλήθος έξω από το δικαστήριο ήταν τόσο ευδιάθετο, όπως τις μέρες των εκτελέσεων.

«Φιλς, Φιλς», ο βλάκας από τον Διεθνή Τύπο φώναξε. «Κοίτα προς τα εδώ. Φέλιξ».

Αυτός ήταν ο Κεβ Ντάουσον, ένα καχύποπτο αρχιδάκι που έβγαζε τα προς το ζην αντιγράφοντας δελτία Τύπου.

«Κοίτα προς τα εδώ, Φιλς».

«Ποια η γνώμη σου για την απόφαση, Φιλς;»

Εγώ σκεφτόμουν το εξής: ο μοναδικός εναπομείναν αριστερός δημοσιογράφος μας είχε καταβαραθρωθεί από ένα ασύλληπτο ύψος. Και ποιο, παρακαλώ, ήταν το έγκλημά μου; Μήπως η αντιγραφή των δελτίων Τύπου; Όχι, είχα αναφέρει μια φήμη.

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Στον κόσμο των ενηλίκων μια φήμη είναι ισοδύναμη με ένα «γεγονός», όπως και ο καπνός. Το να παραλείψεις τον καπνό σημαίνει πως δε δημοσιοποιείς την απειλή που έχει περικυκλώσει τον τόπο.

Για το Ανώτατο Δικαστήριο της Νέας Νότιας Ουαλίας αυτό ήταν συκοφαντία.

«Και τι θα κάνεις τώρα, Φέλιξ;»

Θα ληστέψω καμιά τράπεζα; Θα αυτοπυροβοληθώ; Ήταν βέβαιο πως δε θα μου ανέθετε κανείς να γράψω την ιστορία της Angel, παρότι ήμουν ο πλέον κατάλληλος για αυτό (σύμφωνα με το *Wired*, σημειώστε το αυτό) απ' όλους αυτούς τους εξυπνάκηδες νεαρούς που θα προσλάβουν για να κάνουν τη δουλειά. Αλλά εγώ, όπως τόνισε αυτάρεσκα ο δικαστής, δεν ήμουν πλέον ελεύθερος να εργαστώ «στην προηγούμενη απασχόλησή» μου. Υπήρξα κορυφαίος δημοσιογράφος, αρθρογράφος και ερευνητής ρεπόρτερ, όπως τους αποκαλούν. Υπήρξα μέλος της Canberra Press Gallery, όπου οι «φήμες» μου είχαν μια κάποια επιρροή. Πιστεύω πως ο Άλαν Ράμσεϊ μπορεί και να με συμπαθούσε. Για ένα μικρό χρονικό διάστημα στα μέσα της δεκαετίας του '70 υπήρξα παρουσιαστής του *Drivetime Radio* στο ABC.

Ήμουν πια ένας ώριμος βιοπαλαιστής, με ένα εξωφρενικό δάνειο για πρώτη κατοικία. Είχα επίσης υπάρξει σεναριογράφος και μυθιστοριογράφος του Σαββατοκύριακου. Είχα γράψει ιστορικά θέματα, πολιτική σάτιρα, θρίλερ, έρευνες για εγκλήματα. Η μεταφορά στην οθόνη του μυθιστορήματός μου *Η Μπάρμπι και οι νεκροκεφαλές* διδασκόταν στο θεατρικό εργαστήρι του Ρόμπερτ Ρέντφορντ «Sundance Institute».

Και μέσα σε όλα αυτά, ακόμα και την ώρα που έσκυβα και πάλευα να βγάλω λίγα «ψίχουλα» από την Αυστραλιανή Επιτροπή Κινηματογράφου (AFC), εγώ παρέμεινα σοσιαλιστής και υπηρέτης της αλήθειας. Είχα λάβει ενενήντα οκτώ αγωγές πριν καταφέρουν να με αφοπλίσουν με τούτη εδώ, και στην πορεία είχα ξεσκεπάσει τη δράση του Κέρι Πάκερ και του Ρούπερτ

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Μέρντοχ* (και οι δύο φοίτησαν στο Λύκειο του Ολντ Τζιλόνγκ, παρεμπιπτόντως), μια ιδιαίτερα ριψοκίνδυνη ενασχόληση για έναν οικογενειάρχη, και προφανώς τρομακτική για όσους βασίζονται πάνω του για συμπαράσταση. Και όταν οι πόρτες των συστημικών μέσων ενημέρωσης άρχισαν να κλείνουν σε όποιον ήταν αρκετά αιθεροβάμων ώστε να γράφει την αλήθεια, εγώ συνέχισα να δημοσιεύω ένα newsletter στο «Lo-tech Blog», το οποίο και διάβαζαν όλοι στην Canberra Press Gallery και όλοι στο Κοινοβούλιο. Και μη ρωτάτε το πώς πληρώναμε τον λογαριασμό του ηλεκτρικού μας.

Ήμουν δημοσιογράφος σε μια χώρα όπου η ροή των ειδήσεων ήταν ελεγχόμενη από τρεις φορείς. Η ικανότητά τους να ποδηγετούν την «αλήθεια» καθιστούσε το δικαίωμα ψήφου σχεδόν περιττό, αλλά εγώ παρέμενα δημοσιογράφος. Έκανα ό,τι μπορούσα. Στο «Lo-tech Blog» αποκάλυψα τη δειλία με την οποία ο αυστραλιανός Τύπος πρόβαλε στις ειδήσεις τα ψέματα της κυβέρνησης για τους πρόσφυγες πάνω στο δύσμοιρο *Oolong*.

«Δεν μπορώ να πιστέψω πως πραγματικοί πρόσφυγες θα έφθαναν στο σημείο να ρίξουν τα παιδιά τους στη θάλασσα», είπε ο πρωθυπουργός μας.

Για μια ακόμα φορά, όπως το 1975, ακούστηκε ένα ψέμα γκεμπελικού μεγέθους. Η τέταρτη εξουσία παρέσυρε ολόκληρη τη χώρα, έπεισε τους πάντες να πιστεύουν πως οι πρόσφυγες ήταν ζώα και καθάρματα. Κάποιοι συνεχίζουν να το πιστεύουν.

Όμως οι πρόσφυγες είχαν μια θέση σε αυτή τη χώρα. Θα τα πήγαιναν καλά με τους καλύτερους από εμάς. Έχουμε μια παράδοση στο θάρρος, στην αντοχή και στην επινοητικότητα όταν βρεθούμε αντιμέτωποι με την απομόνωση και τον θανάσιμο κίνδυνο. Ταυτόχρονα, δυστυχώς, έχουμε εκδηλώσει τρομερή δειλία, εγκληματικότητα, μετριότητα και ιδιοτέλεια.

---

* Και οι δύο άντρες ήταν μεγιστάνες των ΜΜΕ και βρέθηκαν πολλές φορές στο επίκεντρο δημόσιων αντιπαραθέσεων. (Σ.τ.Μ.)

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

΄Ημουν παχύσαρκος και μου είχε κοπεί η ανάσα, αλλά ήμουν περήφανος για την καταδίκη μου, για το ότι είχα διασυρθεί και ήμουν αντικείμενο χλεύης των αντιγραφέων δελτίων Τύπου, που με αποκαλούσαν αποτυχημένο. Αυτό μου έδινε κουράγιο και ήταν κάτι θετικό, καθώς δεν μπορούσα να αντλήσω θάρρος από πουθενά αλλού. Όπως θα είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω τις επόμενες εβδομάδες, κανένας από τους παλαιότερους συντρόφους μου δεν επρόκειτο να με σώσει από την αργή, φθοροποιό διάβρωση που ροκανίζει την ψυχή – την ανεργία.

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

2

Ένα ξενοδοχείο πέντε αστέρων μπορεί να μοιάζει με ατυχή επιλογή για έναν ταλαίπωρο απόβλητο που θέλει να γλείψει τις πληγές του, αλλά το «Wentworth» ήταν το αγαπημένο του παλιού μου φίλου Γούντι ή «Γουντόνγκα» Τόουνς. Όλοι οι αγαπημένοι μου φίλοι έχουν εκδηλώσει μια παθιασμένη αγάπη για κουβέντα και ποτό, αλλά απ' όλο αυτό, το ενίοτε ξεχωριστό πλήθος ανθρώπων, ο Γούντι Τόουνς ήταν ο μόνος που είχε τα κότσια και το τσαγανό. Παρακολουθούσε τη δίκη καθημερινά παρότι ήταν υποχρεωμένος να κάνει την απόσταση των επτακοσίων χιλιομέτρων αεροπορικώς από τη Μελβούρνη. Σε όλες μου τις μάχες ήταν πάντοτε στο πλευρό μου. Και αφού επιβίωσα από τα πλήγματα των ανθρώπων από τα ΜΜΕ, τον βρήκα εκεί όπου ήξερα πως θα βρισκόταν, εκεί όπου περίμενε κάθε απόγευμα σχεδόν το εύσαρκο κορμί του, χωμένο βαθιά μέσα σε μια μικρή βελούδινη πολυθρόνα στο επονομαζόμενο «Garden Court». Μόλις με εντόπισε άρχισε να σερβίρει σαμπάνια με το αριστερό του χέρι. Αυτή ήταν μια χαρακτηριστική πόζα: το βαρύ, θηριώδες πόδι του πάνω στον γυαλιστερό μηρό του, ο δεξιός αγκώνας σηκωμένος ψηλά για να προσελκύσει την προσοχή κάποιου πρόθυμου σερβιτόρου.

Μελέτησα προσεκτικά τις εκτεθειμένες άσπρες γάμπες του πιστού μου φίλου, την υπέροχη ζώνη του, τον παχύ λαιμό του, το έντονο χρώμα στα μάγουλά του και σκέφτηκα, όχι για πρώτη φορά, πως η Μελβούρνη έχει ταλέντο στο να βγάζει τέτοιες εκπληκτικές φιγούρες, σαν εκείνες του 18ου αιώνα. Σε έναν πιο

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

ανταγωνιστικό τόπο, η ζωή θα τους είχε συνθλίψει, αλλά στον νότο, στο παριζιάνικο άκρο της Κόλινς Στριτ, δεν υπήρχε τίποτα να τον εμποδίσει στο να επεκταθεί και να γεμίσει ολόκληρο το κάδρο. Ήταν σαν χαρακτικό του Γκίλρεϊ* – τρυφηλότητα, άποψη, εξουσία.

Το επάγγελμα του φίλου μου ήταν «κτηματομεσίτης» και υπέθετα πως θα είχε κι αυτός κάποιες φορές πάρει μέρος στις ύποπτες συναλλαγές της κάστας του. Η γυναίκα μου τον θεωρούσε απωθητικό, αλλά εκείνη δεν είχε δώσει ποτέ στον εαυτό της την ευκαιρία να τον γνωρίσει καλύτερα. Ήταν ένας πλούσιος άνθρωπος, αλλά ταυτόχρονα ήταν και ένας θαραλέος αγωνιστής της αριστεράς. Ένας αξιόπιστος πάτρωνας κάποιων μη δημοφιλών αγώνων και (παρότι μάλλον δε γνώριζε από μουσική) επίσης Πρόεδρος της Όπερας του Σάουθ Μπανκ. Στήριζε οικονομικά δύο τουλάχιστον συνθέτες ατονικής μουσικής, οι οποίοι θα ήταν υποχρεωμένοι να διδάσκουν σε σχολεία αν δεν το έκανε. Είχε επίσης χρηματοδοτήσει το δικό μου ατυχές θεατρικό έργο. Η γλώσσα του Γούντι μπορούσε να γίνει προσβλητική. Περιστασιακά υπονόμευε τη φιλανθρωπία του, απαιτώντας ανταπόδοση με μικρές εξυπηρετήσεις, αλλά μπορούσε κανείς να βασίζεται πάνω του, πως θα πάλευε την αδικία τόσο σωματικά όσο και νομικά. Σε μια εποχή που το Εργατικό Κόμμα της Αυστραλίας είχε γεμίσει με χαρτογιακάδες καριέρας, που είχαν βγει κατευθείαν από τα πανεπιστήμια, ο Γούντι ήταν άνθρωπος παλιάς κοπής – δε φοβόταν τις συνέπειες των απόψεών του.

«Γάμησέ τους όλους», είπε κι έβαλε το μπουκάλι με τη σαμπάνια μέσα στον πάγο. Αυτό θα ήταν μέσες άκρες το περιεχόμενο της συζήτησής μας, και μετά από τρία μπουκάλια και αρκετούς γύρους από λαχταριστά μεζεδάκια, ζήτησε τον λογαριασμό, πλήρωσε από ένα μάτσο με πενηντάρικα, με έχωσε σ' ένα

* James Gillray (1756-1815). Άγγλος καρικατουρίστας και χαράκτης, γνωστός για τη σατιρική θεματική των έργων του. (Σ.τ.Μ.)

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

ταξί και μου έδωσε ένα πληρωμένο κουπόνι για να υπογράψω στο τέλος της διαδρομής μου.

«Μην το βάζεις κάτω», μου είπε, ή κάτι σχετικό.

Ήταν μια σύντομη διαδρομή, πάνω από τη Γέφυρα Ανζάκ μέχρι το σπίτι μας στο Ροζέλ. Κι εδώ με περίμενε το ωραιότερο κομμάτι της ζωής μου, η σύζυγός μου, οι δυο κόρες μου, όμως, στον στενό ιδιωτικό δρόμο του σπιτιού μας, που είχε κάποια ίχνη από την υγρασία, εκεί βρίσκονταν, εξαιτίας μιας σπάνιας κακοτυχίας, πέντε χαρτόκουτα με το βιβλίο μου, που είχαν ύπουλα καταφθάσει εκείνο το απόγευμα.

Τα έστειλαν για να τα πολτοποιήσω;

Δεν ήταν εξωφρενικό που ο ροδαλός εκδότης μου, με τη μεγάλη έπαυλή του στο Πιμπλ, είχε μπει στον κόπο και στα έξοδα να στείλει τα χαρτόκουτα μέχρι την πόρτα της καλύβας μου; Γελούσα τόσο δυνατά, που δυσκολεύτηκα να μεταφέρω αυτό το βάρος μέσα στο σπίτι. Οι κόρες μου με είδαν και τόσο πολύ τους απασχόλησε η συντριβή μου, που ανέβηκαν κατευθείαν στον επάνω όροφο για να παρακολουθήσουν τις Καρντάσιανς. Η Κλερ πρέπει να ήταν κάπου τριγύρω, αλλά δεν την είχα δει ακόμα. Ήμουν τρομερά απασχολημένος με την εκτέλεση της απόφασης του δικαστηρίου.

Ποτέ δεν κατάφερα να ανάψω τη φωτιά για το μπάρμπεκιου. Ήμουν πολύ αδέξιος. Η αθλητική μου Κλερ ήταν εκείνη που χειριζόταν το ηλεκτρικό τρυπάνι και όχι εγώ.

Και φυσικά με αποζημίωσαν και με το παραπάνω με τους αναπτήρες. Είχα στ' αλήθεια εσωκλείσει έναν δωρεάν αναπτήρα σε κάθε βιβλίο; Πλάκα μου κάνουν; Δεν είχα ιδέα. Δεν ήταν απαραίτητα αξιοθρήνητο το να βάλω φωτιά στα ίδια μου τα βιβλία, αλλά ήταν ασφαλώς ανόητο, τουλάχιστον ανεγκέφαλο το να ρίξω ένα λίτρο βενζίνη σε εκείνες τις αδύναμες φλόγες. Ήμουν απροετοίμαστος για τη βίαιη εκτίναξη, τη μεγάλη ρουκέτα που πετάχτηκε μέχρι τα φρύδια μου και που αγκάλιασε τα χαμηλότερα κλαριά της αγαπημένης μας τζακαράντα.

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Καθώς οι φλόγες φούντωναν και από τα κλαδιά ανέβηκαν έως και τον δεύτερο όροφο που είχαμε προσθέσει, θα έπρεπε – οι άνθρωποι δεν παύουν να μου το υπενθυμίζουν– να αρπάξω το λάστιχο από τον κήπο και να τη σβήσω. Ωραία, αλλά αυτοί οι αγαπητοί φίλοι δεν είδαν αυτό που είδα εγώ. Έκανα την επιλογή μου. Προτίμησα την ανθρώπινη ζωή αντί του κτιρίου. Έτρεξα πάνω στις σκάλες και άρπαξα το κοινό των Καρντάσιανς. Ναι, τα μωρά μου διένυαν την εφηβεία τους. Ασφαλώς αντιστάθηκαν, αλλά δεν είχα χρόνο για εξηγήσεις και δεν είχα άλλη επιλογή, πέρα από το να ασκήσω βία. Προφανώς μύριζα «σαν κάτι ανάμεσα σε παμπ και σε χορτοκοπτική μηχανή». Τις έβγαλα έξω στον δρόμο και τις άφησα εκεί να ουρλιάζουν.

Δεν ξέρω τι συνέβη στη συνέχεια, αλλά με κάποιο τρόπο ο «έχων τα δικαιώματα» της διπλανής πόρτας άρπαξε τα κορίτσια μου και η πυροσβεστική του Μπαλμέιν εντός ολίγου με παραμέρισε, σέρνοντας τις βρομερές τους μάνικες μέσα στον διάδρομο του σπιτιού μας, όπου η Κλερ, η σύζυγός μου, η παρηγοριά μου, η αγαπημένη μου, η φίλη μου με περίμενε.

Το επόμενο σκέλος πρέπει να παραμείνει κρυφό απ' τα παιδιά μας. Αλλά εγώ δε θα ξεχάσω ποτέ το τι ειπώθηκε.

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

3

Η Κλερ ήταν έξυπνη, ευγενική και αστεία. Κοιμόταν με τη μύτη λίγο έξω από τα σεντόνια, σαν μικρό πόσουμ. Ξυπνούσε χαμογελαστή. Έξυνε και αφαιρούσε την αιωνόβια μπογιά από τα κιγκλιδώματα, τα κέρωνε και τα περνούσε με ειδικό λάδι μέχρι να αστράψουν. Σκαρφάλωνε πάνω στη στέγη όταν έριχνε αστραπές και καταιγίδες για να απομακρύνει τα φύλλα και να μη βουλώσουν οι υδρορροές. Είχε προωθήσει πόρτα πόρτα στο Λέικχαρντ την προεκλογική εκστρατεία. Ήταν εκπαιδευμένη κεραμίστρια στην ιαπωνική τεχνική, έργα της είχαν αγοραστεί από μουσεία, αλλά δεν υπήρξε ούτε μια νύχτα που να γυρίσω στο σπίτι από την Καμπέρα ή τη Μελβούρνη ή από κάποια παμπ της συντεχνίας στη Σάσεξ Στριτ και να μη τη βρω να με περιμένει για να μάθει τα νέα.

Όλοι τη θεωρούσαν τέλεια μητέρα, ενώ εγώ αντιθέτως, όπως είχε μαθευτεί, είχα απιστήσει ή τουλάχιστον το είχα επιχειρήσει. Έλεγαν πως ήμουν μονίμως μεθυσμένος και είχα δυσανεξία με τους αξιοπρεπείς ανθρώπους, τις πολιτικές πεποιθήσεις των οποίων δε συμμεριζόμουν. Ήμουν μάλλον ακατάλληλος για πρόσληψη σε εργασία. Πίστευαν πως ήμουν ένας κομμουνιστής που δε διέθετε την ευφυΐα να καταλάβει πως η Ιστορία τον είχε ξεπεράσει.

Όλη μέρα η Κλερ ξέσκιζε τα δυνατά τετράγωνα χέρια της με τον χαλικώδη πηλό, μέσα από τον οποίο ο ανθρώπινος μόχθος αποσπούσε μακριούς λαιμούς και μικρά χειλάκια έτοιμα για φί-

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

λημα. Μαγείρευε, όπως άρμοζε σε μια κόρη γεωργού όπως εκείνη, αρνίσια μπούτια, βραστά λαχανικά, σάλτσα κανονική. Αλλά κάθε βράδυ καταβρόχθιζε τη ζωή που μετέφερα στο σπίτι. Η αγάπη μου ήταν το είδος του ανθρώπου που είναι ευρύτερα γνωστό ως τζάνκι της πολιτικής –φοβερός όρος– κι εγώ της προσέφερα αυτό που περισσότερο απ' όλα λαχταρούσε. Περνούσαμε όμορφα, για χρόνια ατελείωτα. Ναι, απόκτησα μια κοιλιά μεγάλη σαν την Καμπέρα* και ντρεπόμουν να πάω για τρέξιμο. Εκείνη, όπως όλοι σχολίαζαν, παρέμεινε λεπτή και καλοβαλμένη. Φορούσε τζιν, αντιανεμικά μπουφάν και αθλητικά παπούτσια, έκοβε η ίδια τα μαλλιά της και απέφευγε να δείχνει τα «σέξι» πόδια της με πρόστυχα τακούνια. Μετά τη φωτιά έμαθα πως κάποιοι τύποι αναρωτήθηκαν μήπως ήταν λεσβία. Ηλίθιοι. Κανένας από δαύτους δεν είχε την παραμικρή ιδέα για την ερωτική μας ζωή. Ήμασταν τρυφεροί, μανιακοί του σεξ, με τρόπο που μόνο εμείς γνωρίζαμε. Αν δεν είχαμε τα χρέη, αυτή τη στιγμή θα ήμασταν στο κρεβάτι.

Κάποιοι άνθρωποι είναι καλοί με τα χρέη. Εμείς ήμασταν κακοί και το ανακαλύψαμε όπως κάποιοι που υποφέρουν από ναυτία και το διαπιστώνουν αφού το πλοίο έχει ήδη απομακρυνθεί από την ακτή. Ήμασταν ένας δημοσιογράφος και μια κεραμίστρια που πίστευαν πως μπορούσαν να στείλουν τα παιδιά τους σε ένα ακριβό ιδιωτικό σχολείο. Θαρρώ πως αντιλαμβάνεστε την ειρωνεία.

Νωρίτερα περιέγραψα το πώς εγκατέλειψα τα παιδιά στον δρόμο. Εγκατέλειψα; Για όνομα του Θεού, αυτά ήταν σχεδόν στο ζενίθ της καμπύλης της εξέλιξής τους. Αν άκουγες τις συζητήσεις τους, δε θα περνούσε από το μυαλό κανενός πως οι γονείς τους ήταν και οι δυο σοσιαλιστές τρίτης γενιάς. Θυμούνται μήπως τον πατέρα τους να ψήνει τηγανίτες σε μια φωτιά που κάπνιζε; Ακούν μήπως την υπέροχη φωνή της μητέρας τους να τραγουδάει το «Μόρτον Μπέι»;

---

* Η μεγαλύτερη σε πληθυσμό πόλη της Αυστραλίας. (Σ.τ.Μ.)

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Φυλακισμένος στο Λιμάνι του Μακουόρι
Στη νήσο Νόρφοκ και στην κοιλάδα του Εμού
Στο Καστλ Χιλ και στο καταραμένο Τουνγκαμπάι
Σε όλα αυτά τα μέρη δούλευα με αλυσίδες
Απ' όλα τα κάτεργα
Και από όλες τις αποικίες καταδίκων
Της Νέας Νότιας Ουαλίας
Σαν το Μόρτον Μπέι δε βρήκα πουθενά
Τόση τυραννία κάθε μέρα που περνά

Τραγουδούσε τέτοια πράγματα στα κοριτσάκια μας; Μην έχετε καμία αμφιβολία, το έκανε.

Είχαμε κάνει το τρομερό λάθος να στείλουμε τα παιδιά μας σε σχολείο μαζί με τα παιδιά των ταξικών μας εχθρών. Πιστεύαμε πως έτσι θα γλιτώναμε τη Φιόνα από τη δυσλεξία. Στην πραγματικότητα ρημάξαμε την οικογένεια με τα ασήκωτα οικονομικά βάρη. Ποτέ δε θα τολμούσα, ούτε για κλάσμα του δευτερολέπτου, δε θα μου περνούσε απ' το μυαλό να αποκαλέσω την Κλερ δειλή. Πού να ήξερα εγώ πως το χρέος θα την τρόμαζε τόσο πολύ; Είχαμε φθάσει στο πιστωτικό όριο των 50.000 δολαρίων και κάθε φορά που συμπεριφερόμουν σύμφωνα με τις συνήθειές μου, εκείνη τρόμαζε. Με είχε αγαπήσει για αυτές τις αντιδράσεις στο παρελθόν: Εννοώ, τη σχεδόν κληρονομική μου ανάγκη να ρισκάρω, να μην προδίδω τις αρχές μου, να κοιτάζω κατάματα το κτήνος. Δεν μπορούσα να συμβιβαστώ, ακόμα και όταν ήμουν –υπερβολικά συχνά– σωματικά εξαντλημένος. Υπήρχε μια σπάθα πάνω από το γαμήλιο κρεβάτι μας και δεν την είχα δει. Αρνιόμουν να κάνω συμβιβασμούς που εκείνη μέσα της θεωρούσε πως όφειλε να κάνει ένας πατέρας.

Και φυσικά τα κορίτσια δεν είχαν ιδέα για το τι διακυβευόταν. Όταν έριχναν μια ματιά στις εφημερίδες, κοίταζαν μονάχα τις σελίδες των κοσμικών. Αμφιβάλλω αν είχαν ποτέ διαβάσει έστω και ένα δικό μου άρθρο, ιδέα δεν είχαν για τη ζωή μου και

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

τη δουλειά μου. Δεν είχαν δει ποτέ τις αποδείξεις που μπορεί να δικαιολογούσαν τις απουσίες μου. Αν επέτρεψα στον συναισθηματικό δεσμό της Κλερ να γίνει ο ισχυρότερος, ήταν επειδή διέκρινα το πόσο εκείνη ήθελε οι μικρές να είναι «οι κόρες μου». Μόνο μια φορά τους αγόρασα ρούχα (μόνο τι-σερτ) για να πληροφορηθώ στη συνέχεια πως αυτή δεν ήταν δική μου δουλειά και καλύτερα να μην το επιχειρούσα ξανά.

Πριν από αυτή την αγωγή για συκοφαντική δυσφήμιση, η Κλερ υπήρξε η συνεπιβάτης μου, έκλεινε τα μάτια της και σφιγγόταν πάνω μου, αλλά το πόρισμα του Ανώτατου Δικαστηρίου ήταν το τελικό χτύπημα. Όταν πληροφορήθηκε το μέγεθος της καταστροφής, σχεδόν κατέρρευσε.

Όταν ήταν παιδί, είχε δει την τράπεζα να παίρνει τη φάρμα της οικογένειάς της. Μήπως αυτό ήταν η αιτία; Μήπως κάτι άλλο; Σε κάθε περίπτωση, δε συμμεριζόταν τη σιγουριά μου «πως όλα θα πάνε καλά» επειδή ο Γούντι είχε πετάξει από τη Μελβούρνη για το δικαστήριο. Αυτός δεν είχε υποσχεθεί τίποτα.

Είχε δίκιο που το έλεγε αυτό, αλλά εκείνη δεν ήταν δυνατόν να συλλάβει πως μόνο σε τέτοιες καταστάσεις μπορούσες να βασίζεσαι στον Γούντι. Η Κλερ δεν μπορούσε να συλλάβει την επιρροή του. Δεν την ένοιαζε που με είχε σώσει από το φλεγόμενο αυτοκίνητό μου. Το μόνο που έβλεπε εκείνη ήταν πως ο πατέρας του υπήρξε άνθρωπος του υποκόσμου και κακοποιός.

Ούτε και εμπιστευόταν τον Νάιτζελ, επειδή πίστευε, και δικαίως, πως ήταν φίλος του ενάγοντος. Της είπα πως αυτό δεν είχε σημασία. Είχα δίκιο. Αν με είχε εμπιστευθεί, θα γύριζα στο σπίτι, θα την έβαζα πάνω στη μοτοσικλέτα και θα την πήγαινα βολίδα στις στροφές του δρόμου, με εκατόν πενήντα χιλιόμετρα την ώρα. Θα είχα κερδίσει την προσφυγή στο Εφετείο. Θα είχα τακτοποιήσει το κόστος του δικηγόρου και θα είχαμε γιορτάσει όπως γιορτάσαμε τόσες φορές στο παρελθόν.

«Όλα θα πάνε καλά», είπα και τρόμαξα όταν είδα την οργή μέσα στα μάτια της.

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

4

Ημουν από μια μικρή πόλη της Βικτόρια, αλλά θεωρούσα σπίτι μου το αλλόκοτα υπέροχο Σίντνεϊ, όπου έμενα εδώ και δεκαπέντε χρόνια. Κι όμως, όταν με πέταξαν έξω από την Ντένισον Στριτ, διαπίστωσα πως δεν είχα κανένα σπίτι. Με πέταξαν έξω, στην ανελέητη κίνηση της Βικτόρια Ρόουντ, στο ιλιγγιώδες ύψος της Γέφυρας Ανζάκ. Όφειλα να παραδεχτώ πως όλοι οι φίλοι μου με είχαν εγκαταλείψει. Κάτω ήταν το αγαπημένο Χάρμπουρ. Ολόκληρη η φωτεινή, χαοτική πόλη απλωνόταν μπροστά μου. Δεν είχα κινητό. Δεν είχα κρεβάτι. Είχα καταντήσει να χτυπάω κουδούνια στα ανατολικά προάστια. Δεν μπορώ να μπω σε λεπτομέρειες για την υποδοχή που μου επεφύλαξαν, αλλά ήταν τόσο απρόθυμοι να με φιλοξενήσουν, που ένιωθα υποχρεωμένος να αρνηθώ τον καφέ που μου πρόσφερε ο οικοδεσπότης μου το πρωί. Και οπωσδήποτε δεν είχα σκοπό να ικετεύσω για να χρησιμοποιήσω το τηλέφωνό του.

Πέρασα τη μέρα στο Μάρτιν Πλέις, στο ταχυδρομείο, ψάχνοντας τους τηλεφωνικούς καταλόγους του Σίντνεϊ και κάνοντας ψιλά στο ταμείο.

«Σε γνωρίζω; Εσύ δεν ήσουν χθες στην τηλεόραση;»

«Ναι, αυτός είμαι, φίλε».

Ο υπάλληλος ήταν ένας χλομός κοκκινοτρίχης χωρίς πισινό και με μανίκια ανασηκωμένα για να επιδεικνύει τους δικεφάλους του. Μέτρησε αργά τα κέρματά μου για τα τηλέφωνα.

«Φέλιξ», είπε.

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

«Μάλιστα, φίλε».

«Είσαι μαλάκας, φίλε».

Πήρα τα λεφτά μου και πήγα στο τέλος του διαδρόμου, χώθηκα στα σκοτεινά, προσπαθώντας να βρω κάποιον να απαντήσει στα τηλεφωνήματά μου. Περίμενα πως οι συνάδελφοί μου μπορεί να απολάμβαναν λίγο κουτσομπολιό, αλλά ήταν σαφές πως αυτοί ήταν ανήσυχοι για το τι θα μπορούσα να τους ζητήσω. Πολλοί ήταν εκείνοι που «είχαν απομακρυνθεί» από τα γραφεία τους την ίδια εποχή, τόσοι που πρέπει να σχημάτιζαν μια φάλαγγα, από το Πίρμοντ έως το Ούλτιμο, από το Φέρφαξ έως την Αυστραλιανή Εταιρεία Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης.

Έφυγα από το Μάρτιν Πλέις και προχώρησα κάτω από τις ζοφερές συκιές του Μόρτον Μπέι στο Χάιντ Παρκ, κατέβηκα τη Γουίλιαμ Στριτ, πέρασα το Γουέστφιλντ Τάουερ, ένα άσχημο κτίριο που κάποτε στέγαζε το πιο συναρπαστικό συνονθύλευμα ανθρώπων που ήταν στην εξουσία, τώρα πλέον σχεδόν ξεχασμένες φιγούρες, όπως ο Γκοφ Ουίτλαμ, ο Νέβιλ Ραν, ο Χάρι Μίλερ πριν από και μετά το διάστημα που πέρασε στη φυλακή του Τσέσνοκ.

Είχε σουρουπώσει νωρίς και πραγματικά δεν είχα το κουράγιο να δοκιμάσω μια ακόμα φιλία, γι' αυτό και κατέληξα στο αναπόφευκτο στέκι: στο «Bourbon and Beefsteak» στο Κινγκς Κρος. Για ποιο λόγο πάντα αυτό προτιμούσαμε; Ήταν ένα τρομερό μέρος, ιδιοκτήτης του ήταν ένας Αμερικανός ονόματι Μπέρνι Χάουτον. Όλοι γνωρίζαμε πως ο Χάουτον ήταν έμπορος όπλων και αναμφισβήτητα είχε προσχωρήσει στη CIA. Αυτό δε μας εμπόδισε να πηγαίνουμε εκεί αργά τις νύχτες, ακόμα και όταν μάθαμε πως ο Μπέρνι ήταν μέτοχος στη Nugan Hand, την ίδια τράπεζα της CIA που χρηματοδότησε τα γεγονότα του 1975, κι όμως εμείς συνεχίσαμε να πηγαίνουμε και να τα πίνουμε στο «Bourbon and Beefsteak».

Η σύζυγός μου έλεγε πως ήμουν ένας ρομαντικός, πως το «B&B» για μένα ήταν η ιδέα που είχα για το νουάρ, με πόρνες

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

και τουρίστες, γκλομπ και τραβεστί, εγκληματίες με πολλές διασυνδέσεις και μπάτσους δολοφόνους. Μπορεί να μην είχε και άδικο.

Δεν είχε ακόμα σκοτεινιάσει και βρήκα ένα δροσερό τραπεζάκι κοντά στον δρόμο και από αυτή την πλεονεκτική θέση μετά από λίγο είδα –σαράντα πέντε λεπτά σχεδόν μετά την άφιξή μου– το θορυβώδες Subaru μας να ανηφορίζει και να σκαρφαλώνει στο κράσπεδο. Αν ανησύχησα; Α, μπορεί. Αλλά δε χώθηκα κάτω από το τραπέζι, ανεξάρτητα από το τι σας έχουν πει οι φίλοι σας. Στην πραγματικότητα η σύζυγός μου δεν κουβαλούσε τίποτα το τόσο τρομακτικό, παρά μόνο μια πλαστική σακούλα, η οποία, όπως αργότερα είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω, περιείχε ένα κινητό τηλέφωνο, έναν φορτιστή, μια κορνίζα με τη φωτογραφία των θυγατέρων μου και όλους τους υπογεγραμμένους τόμους, και τους έξι, της αγαπημένης μου εγκυκλοπαίδειας, *Η Ιστορία της Αυστραλίας*, του Μάνινγκ Κλαρκ.

Η φωτογραφία ήταν πάνω πάνω. Αυτό μου έδωσε ελπίδες. Αν είχα δει τον λατρεμένο μου Μάνινγκ Κλαρκ, θα ήξερα πως αυτό ήταν το coup de grâce, το τελειωτικό χτύπημα, αλλά λόγω της ηλίθιας αισιοδοξίας μου σκέφτηκα, *τι γλυκό κορίτσι, ξέρει πως η ζωή μου βασίζεται στην οικογένειά μου*. Ήρθε κατευθείαν στο τραπέζι μου. Σκέφτηκα, *ευτυχώς, Θεέ μου, θα πέθαινα αν την έχανα.*

«Έκοψαν την τζακαράντα σήμερα το πρωί».

Είχε πανέμορφο πρόσωπο, αλλά τα μάτια της ήταν κόκκινα και το στόμα της σφιγμένο σαν μαχαίρι. Τι έπρεπε να της πω; Γιατί δεν κάθεσαι;

«Τηλεφώνησε στον Γούντι», είπε προσπαθώντας να μου δώσει τη βαριά σακούλα.

Πήγα να την αγκαλιάσω. Μου είπε να μην την αγγίξω. Ο φορτιστής γλίστρησε και έπεσε κάτω. Μέχρι να ανακαλύψω τα βιβλία του Μάνινγκ Κλαρκ, εκείνη είχε φύγει.

Και τώρα ποιος θα με λυπόταν σ' αυτό τον κόσμο; Μήπως δεν είχα βάλει τη ζωή της οικογένειάς μου σε κίνδυνο;

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Αλλά ακόμα και τότε παρέμεινα αισιόδοξος. Ο Γούντι ήθελε να του τηλεφωνήσω και ήξερα ακριβώς τον λόγο. Είχε μιλήσει με την Κλερ. Ήξερε πως ήμουν στον δρόμο. Θα μου έβρισκε κάπου να μείνω. Τηλεφώνησα αμέσως και το σήκωσε.

«Είσαι χωμένος στα σκατά».

«Ναι».

«Πού βρίσκεσαι;»

«Πού αλλού; Στο "B&B"».

«Στον αναθεματισμένο Μπέρνι», είπε γελώντας.

«Νόμιζα πως είχε πεθάνει».

«Ναι, φίλε μου». Ο τόνος της φωνής του σοβάρεψε αλλόκοτα και σκέφτηκα πως ο Γούντι θα γνώριζε τον Μπέρνι Χάουτον, και πιθανότατα τον Φρανκ Νούγκαν. Υπήρχαν ακόμα πιο παράξενες φιλίες σε τούτη την πόλη. Αν θέλετε πυροβολήστε με, αλλά θα το πω: το Σίντνεϊ, η πυκνοκατοικημένη, σκοτεινή πόλη μας, είναι στην πραγματικότητα πολύ μικρή.

«Έχω κάτι για σένα», είπε. Κι εγώ μέσα μου σκέφτηκα, *ευτυχώς*, δε θα άντεχα να παρακαλάω τον κόσμο για ένα κρεβάτι να κοιμηθώ.

«Είσαι φίλος», είπα.

«Πρέπει όμως να πάρεις τον κώλο σου και να έρθεις εδώ».

«Πού είναι το εδώ;»

«Μελβούρνη».

«Γιατί στη Μελβούρνη;»

«Θεέ μου, μη μου κάνεις τον δύσκολο, Φιλς. Έχω σκοπό, για μια ακόμα φορά, να σώσω το τομάρι σου. *Γιατί στη Μελβούρνη*; Χριστέ μου! Μη με προσβάλλεις».

«Σ' ευχαριστώ», είπα. «Εκτιμώ όλα όσα έχεις κάνει».

Φυσικά στη Μελβούρνη, εκεί είχε τα περισσότερα ακίνητά του, όπου εύκολα θα έβρισκε ένα άδειο διαμέρισμα για μένα. Θα έπρεπε να είμαι πολύ, πάρα πολύ ευγνώμων!

«Δέχεσαι ή όχι;»

«Ναι, δέχομαι».

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

«Τότε θα σε δω αύριο στο γραφείο μου. Θα πάμε για φαγητό στου Μορόνι, όπως τον παλιό καλό καιρό».

Θα μπορούσα να χρεώσω την κοινή πιστωτική μας κάρτα για να αγοράσω το εισιτήριο της πτήσης, αλλά, ειλικρινά, είχα δει την έκφραση στο πρόσωπο της Κλερ. Ήταν Τρίτη βράδυ, τα μαγαζιά έμεναν ανοιχτά μέχρι αργά, πήρα ένα ταξί και πήγα σε ένα αξιοπρεπές βιβλιοπωλείο στην Όξφορντ Στριτ και τους πρόσφερα τους τόμους του Μάνινγκ Κλαρκ. Όλοι ήταν υπογεγραμμένοι και έφεραν την αφιέρωση «Στον Φέλιξ με εκτίμηση». Ισχυρίστηκα πως είναι τα αντίτυπα της ένωσης.

«Και ποια είναι η ένωση;»

Δεν ήμουν ένας από τους πιστούς οπαδούς του Μάνινγκ, αλλά μου άρεσε και εκείνος ήταν πάντα ευνοϊκά διακείμενος απέναντί μου. «Αυτός είναι ο Μάνινγκ Κλαρκ», είπα. «Κι εγώ ο Φέλιξ Μουρ».

Ο βιβλιοπώλης δεν έδειξε να αντιδρά, παρότι πέρασε πολλή ώρα κοιτάζοντας τη ράχη του πρώτου τόμου. Ήταν ένας ευγενής, διπλωμάτης νεαρός. Δε με είπε μαλάκα ούτε ανέφερε την τρομακτική ζημιά που είχε υποστεί το όνομά μου. Αντ' αυτού, έδειξε, και είχε δίκιο, πως ο Πρώτος Τόμος είχε έρθει σε επαφή με κόκκινο κρασί και στυλό διαρκείας και ο Τέταρτος Τόμος ήταν κιτρινισμένος. Μου πρόσφερε διακόσια δολάρια, με τον χαρακτηριστικό τρόπο της κοινωνικής του τάξης, δίνοντάς μου πίσω τα βιβλία σαν να έλεγε, *ούτε σκέψη για παζάρι*. Πήρα, φυσικά, τα λεφτά και όπως αποδείχθηκε, ήταν ακριβώς το ποσό που χρειαζόμουν: εκατόν δώδεκα δολάρια για το εισιτήριο και εξήντα για ένα άθλιο δωμάτιο που βρήκα κοντά στο Σάρι Χιλς.

Μετανιωμένος και λυπημένος, χωμένος μέσα στα λεπτά σεντόνια του μοτέλ, τηλεφώνησα στη σύζυγό μου.

Προς ανακούφισή μου, απάντησε στο τηλέφωνο.

«Αν το ξανακάνεις αυτό», είπε, «την επόμενη φορά θα ειδοποιήσω να σου κόψουν το κινητό».

© Peter Carey, 2014/© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Γνωστός ως ο τελευταίος αριστερός επιζών δημοσιογράφος της Αυστραλίας, ο Φέλιξ Μουρ κατηγορείται και καταδικάζεται για συκοφαντική δυσφήμιση. Δεν είναι βέβαια η πρώτη φορά, αλλά μάλλον είναι η τελευταία, αφού χάνει τη δουλειά του.

Ως από μηχανής θεός εμφανίζεται ένας παλιός φίλος, ο Γούντι Τόουνς, πρώην σύντροφος στους εργατικούς αγώνες και νυν εκατομμυριούχος, και του αναθέτει να γράψει ένα βιβλίο το οποίο θα μπορούσε να σώσει τη ζωή μιας νεαρής χάκερ που αντιμετωπίζει την έκδοσή της στις ΗΠΑ.

Είναι δυνατόν η Γκάμπι, που κατάφερε να εισχωρήσει στο σύστημα ασφαλείας φυλακών της Αυστραλίας, να γνώριζε ότι θα κήρυσσε κυβερνοπόλεμο στην Αμερική; Θα μπορέσει ο Φέλιξ να την προσεγγίσει και να καταλάβει τις ενέργειές της, δεδομένου ότι πιστεύει πως γεννήθηκε για να γράψει την ιστορία της;

Ο γκριζομάλλης δημοσιογράφος βλέπει τις πολιτικές πεποιθήσεις της Γκάμπι μέσα από τον φακό της ειδικής σχέσης που συνδέει την Αυστραλία με την Αμερική για περισσότερα από σαράντα χρόνια. Οδηγούμενος από την εμμονή του με το πραξικόπημα του 1975 και τις «μικρές μάχες» που συνέβησαν κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, ο Φέλιξ θα υποχρεωθεί να κατανοήσει ότι αυτό που ζει είναι η ιστορία της Γκάμπι και όχι η δική του.

Ο βραβευμένος με Booker Πίτερ Κάρεϊ φέρνει στο φως τον κόσμο των χάκερ και των ριζοσπαστικών δυνάμεων με φόντο τη σχέση των ΗΠΑ με τον φίλο και πελάτη της, την Αυστραλία.

Το ΧΩΡΙΣ ΜΝΗΜΗ είναι ο Κάρεϊ στα καλύτερά του: σκοτεινός, αστείος και αξέχαστος.

ISBN: 978-618-01-1440-9
9 786180 114409
ΚΩΔ. ΜΗΛ/ΣΗΣ: 16120

ΨΥΧΟΓΙΟΣ
Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psichogios.gr

ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΕ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ